

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3770

Vragen van het lid **Depla** (PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van Bijsterveldt-Vliegthart, over *de metaalopleiding in Haarlem en de vraag van de sociale partners om leerwerkplekken en stageplekken in de metaalsector op te zetten*. (Ingezonden 2 juli 2009)

1 Kent u de plannen van het Sterren College en het LJC2 uit Haarlem om de metaalopleiding te sluiten omdat er te weinig leerlingen zijn?¹

2 Is het waar dat er jaarlijks minder dan 10.000 vmbo'ers met een opleiding metaal de arbeidsmarkt op gaan, terwijl dit een aantal jaren geleden meer dan 12.500 vmbo'ers waren?

3 Hoe verklaart u deze ontwikkeling in relatie met het verwachte tekort aan technici in de metaalsector en de investeringen die het kabinet doet in het kader van het Deltaplan Bèta Techniek?

4 Kent u de vraag van vakbonden en werkgevers aan het kabinet om 27 miljoen euro te investeren om 15.000 leerwerkplekken en stageplekken in de metaalsector op te zetten en de bereidheid van metaalbedrijven en de opleidingsfondsen zelf om 34 miljoen euro te investeren?²

5 Hoe verklaart u dat enerzijds scholen de metaalopleiding sluiten omdat er te weinig leerlingen zijn en anderzijds de sociale partners een investering vragen om leerwerkplekken en stageplekken in de metaalsector op te zetten?

6 Deelt u de mening dat het niet wenselijk is enerzijds metaalopleidingen te sluiten en anderzijds te investeren in techniekonderwijs door middel van Deltaplan Bèta Techniek? Deelt u de mening dat het wenselijk is om, zeker gezien het dreigende tekort aan technici en de vraag van de sociale partners, juist extra te investeren in leerwerkplekken en stageplekken in de metaalsector?

7 Bent u bereid met de scholen (bijvoorbeeld in Haarlem), de sociale partners, de metaalbedrijven en de opleidingsfondsen het gesprek hierover aan te gaan en tot afspraken te komen die passen binnen de doelstellingen van het Deltaplan Bèta Techniek?

¹ Haarlems Dagblad, 21 juni 2009.

² Trouw, 29 juni 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Bijsterveldt-Vliegthart** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 8 september 2009)

1 Ja.

2 Dit klopt slechts deels. Ik licht dit kort toe. Jaarlijks stromen inderdaad minder dan 10.000 vmbo-leerlingen met het afdelingsvak metaaltechniek of het intrasectorale programma metaalektro de arbeidsmarkt op. Het is echter niet juist dat in de voorgaande jaren jaarlijks meer dan 12.500 vmbo-leerlingen metaaltechniek of metaalektro doorstroomden naar de arbeidsmarkt. In 2003 stroomden 1211 vmbo-leerlingen metaaltechniek of metaalektro het onderwijs uit met een onbekende bestemming. Waarschijnlijk zijn deze leerlingen de arbeidsmarkt op gegaan. Het aantal metaaltechniek- en metaalektroleerlingen dat in de daaropvolgende jaren uitstroomt, neemt af: 776 leerlingen in 2004, 688 leerlingen in 2005, 608 leerlingen in 2006 en 396 leerlingen in 2007. Nagenoeg alle vmbo-leerlingen metaaltechniek of metaalektro maken de overstap naar het mbo.

3 Ik ben van mening dat gekeken moet worden naar het geheel aan ontwikkelingen op dit vlak binnen de sector. Het aantal vmbo-leerlingen

dat voor metaaltechniek of metalektroniek kiest, neemt de afgelopen jaren af. In 2003 volgen 11055 leerlingen de opleiding vmbo metaaltechniek of metalektroniek. Vervolgens daalde dit aantal in 2004 naar 10871 leerlingen, in 2005 naar 10902 leerlingen, in 2006 naar 10847 leerlingen en in 2007 naar 9103 leerlingen.

Tegelijkertijd constateer ik dat het aantal vmbo-leerlingen in de sector techniek als geheel sinds 2006 weer stijgt: van 40420 leerlingen in 2006 naar 40963 leerlingen in 2007 en 41707 leerlingen in 2008. Met name het aantal leerlingen dat een intersectoraal programma volgt zoals technologie en commercie, technologie en dienstverlening of de ict-route, groeit snel. Ik vind het een goede ontwikkeling dat de techniek dus in groeiende mate de belangstelling geniet van vmbo-leerlingen.

Wel dient te worden voorkomen dat in de toekomst op de arbeidsmarkt tekorten ontstaan aan vakmensen in bepaalde vormen van de techniek. In mijn ogen is het zaak van de sector om leerlingen voor alle vormen van techniek te blijven enthousiasmeren. Ik ben dan ook positief over het initiatief van de kleinmetaalsector om € 6,2 miljoen te investeren zodat de instroom van jonge metaalarbeiders op peil blijft.¹

4

Ja.

In het kader van het samenwerkingsverband TechniekTalent.nu (bedrijfsleven, opleidingsfondsen, koepelorganisaties en scholen) hebben de sociale partners een plan opgesteld om extra bpv-plaatsen voor mbo-studenten in zowel bol- als bbl-trajecten (5.600 stageplaatsen en 10.000 leerbanen) te creëren. De technische sectoren hebben hiervoor zelf een financiering ter hoogte van € 34 miljoen bijeen gebracht, onder meer door bijdragen uit de Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen. Ik vind het een goede zaak dat de sociale partners zelf maatregelen nemen om dreigende tekorten aan bpv-plaatsen te bestrijden. Voor de duurzaamheid van de technische sectoren is het van belang dat er structureel geïnvesteerd blijft worden in (jonge) aanwas om de sterke vergrijzing van het personeelsbestand van de afgelopen en komende jaren voldoende op te vangen. De kenniscentra voor

beroepsonderwijs en bedrijfsleven die zich richten op deze sectoren (Kenteq, Innovam en VOC) zijn betrokken bij de uitvoering van dit crisisplan.

In het kader van het actieplan jeugdwerkloosheid vinden momenteel gesprekken plaats tussen het kabinet, de VNG en de verschillende sectoren over het sluiten van eventuele sectorarrangementen ter realisatie van (trainee)banen en bpv-plaatsen. Dit geldt ook voor de metaalsector. Daarbij worden betrokken voornoemd crisisplan van de technische sectoren en de daaraan verbonden wens van vakbonden en werkgevers voor een financiële bijdrage van het kabinet van € 27 miljoen.

5

Ik ben van mening dat het al of niet opheffen van individuele vmbo-afdelingen metaaltechniek of metalektroniek een ander vraagstuk betreft dan het voorzien in voldoende bpv-plaatsen voor de mbo-studenten. Het is bovendien de verantwoordelijkheid van de betreffende scholen voor voortgezet onderwijs om de afweging te maken of het in stand houden van beroepsgerichte programma's rendabel is of niet. Daarvan dient te worden onderscheiden dat voor leerbedrijven in sectoren die de gevolgen van de economische crisis het zwaarst voelen, het moeilijker wordt bpv-plaatsen aan te bieden. Het is verstandig van de technische sectoren om nu te investeren in de opleiding en scholing van jongeren ter voorbereiding op het moment dat de vraag naar vakmensen van het technisch bedrijfsleven weer groot is.

6

zie vraag 5.

7

De doelstelling van het Platform Bèta Techniek is om in 2010 15 procent meer uitstroom van studenten uit het bètatechnisch hoger onderwijs te hebben (ten opzichte van 2000) en een betere benutting van bestaand talent in bedrijven en onderzoeksinstituten. Deze sectorbrede ambitie is van een andere grootte dan het programma-aanbod van een individuele vmbo-school. Het is aan de betreffende scholen voor voortgezet onderwijs om de afweging

te maken of het in stand houden van beroepsgerichte programma's rendabel is of niet. Ik juich initiatieven zoals van de hierboven genoemde kleinmetaalsector toe, maar ik ga niet in gesprek over het al of niet opheffen van een afdeling metaaltechniek of metalektroniek in het vmbo.

¹ Trouw, 6 augustus 2009.